

PROGRAM KSZTAŁCENIA

1.	Nazwa kierunku	pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią <i>[Pedagogy of persons with disabilities with art therapy]</i>
2.	Cykl rozpoczęcia	2016/2017 (semestr zimowy) <i>Numer i data uchwały Rady Wydziału: 110 (18.11.2015 r.)</i>
3.	Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia
4.	Profil kształcenia	ogólnoakademicki
5.	Forma prowadzenia studiów	niestacjonarna
6.	Kod ISCED	0111 (Kształcenie)

Efekty kształcenia

7.	Opis zakładanych efektów kształcenia	Załącznik nr 1
8.	Wzorcowe efekty kształcenia	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie wzorcowych efektów kształcenia z dnia 4 listopada 2011,

Program studiów

9.	Związek kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym misją uczelni	<p>Strategia rozwoju kierunku pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią ściśle koresponduje z wizją rozwoju Uniwersytetu Śląskiego. Obszary rozwoju kierunku uwzględniają główne zadania kluczowe, cele strategiczne i operacyjne, typy działań określone przez dokument Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012 – 2020, co przyczyni się do zrównoważonego rozwoju kierunku na Wydziale w Uczelni.</p> <p>Pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią jako kierunek międzyobszarowy obejmuje wiedzę z zakresu edukacji, wychowania, rehabilitacji i funkcjonowania osób z niepełnosprawnością ulokowana także w praktykach społecznych. Kluczowe zadania kierunku obejmują cztery wytyczone cele strategiczne Uniwersytetu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dbałość o poziom prowadzonych badań naukowych i mocne zespoły badawcze; 2. zwiększenie i doskonalenie innowacyjnych, nowoczesnych form kształcenia i oferty dydaktycznej; 3. zintensyfikowanie i poszerzenie współpracy z otoczeniem, z uczelniami zagranicznymi; 4. systemowe zarządzanie kierunkiem na Wydziale zgodnie z systemowym zarządzaniem Uniwersytetem. <p>Realizacja tych celów pozwoli na wyzwalenie kreatywności pracowników i studentów, stworzenie jak najlepszych warunków studiowania i prowadzenia badań naukowych, otwartości na potrzeby Uczelni i współpracujących jednostek zewnętrznych. Obszary działań kierunku Pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią opierają się na zasadach: otwartości, nowoczesności i kreatywności. Kształtowanie u absolwentów postaw obywatelskich, prospołecznych, które znacząco oddziałują na szeroko rozumiane otoczenie społeczno-gospodarcze.</p> <p>Strategie rozwoju kierunku Pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią w odniesieniu do celów strategicznych Uniwersytetu Śląskiego obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cel strategiczny 1: Silne zespoły badawcze i badania naukowe na światowym poziomie, w tym dotyczący: wspierania rozwoju naukowego pracowników, wdrażania wewnętrznego systemu oceny jakości badań naukowych, stwarzania warunków i możliwości do jak najwyższego rozwoju poziomu naukowego jednostek (Zakładów), kładzenie nacisku na rozwój interdyscyplinarności badań naukowych i prac rozwojowych. - Cel strategiczny 2: Innowacyjne kształcenie i nowoczesna oferta dydaktyczna, m.in. dotyczący: realizacji idei kształcenia ustawicznego i innowacyjnego wobec studentów; wyposażenia studentów w wiedzę i umiejętności specjalistyczne zgodne z kierunkiem studiów oraz możliwościami jej poszerzenia w toku dalszego kształcenia; realizacji studiów na kierunku zgodnie z zasadami
----	--	--

		<p>organizacyjnymi i programowymi KRK; wykorzystania nowych technologii w procesie kształcenia; zapewnienia wysokiej jakości kształcenia; wspierania merytorycznego, psychologicznego i socjalnego studentów; przystosowania warunków kształcenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>- Cel strategiczny 3: Aktywne współdziałanie uczelni z otoczeniem, m.in. dotyczący: współpracy ze szkołami i innymi placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, jednostkami samorządowymi, placówkami i instytucjami kulturalnymi, kulturalno-oświatowymi i innymi; współdziałania i koordynacji działań z partnerami zewnętrznymi w celu upowszechnienia i stosowania w praktyce wyników badań naukowych; obejmowania mecenatem oraz patronatami honorowymi przedsięwzięć organizowanych w regionie i kraju; stała współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym; kreowanie pozytywnego wizerunku kierunku w mediach i budowanie świadomości marki w otoczeniu zewnętrznym.</p> <p>- Cel strategiczny 4: Systemowe zarządzanie uczelnią, m.in. dotyczący: planowania średnio- i długookresowego działań rozwoju kierunku; pozyskiwania dotacji i grantów na rozwijanie działalności kierunku oraz ich sprawne realizowanie; dbałość o kulturę organizacyjną kierunku na Wydziale w Uczelni; zwiększenia poziomu samoobsługi kandydatów, studentów i pracowników z wykorzystaniem usług dostępnych w Internecie; opracowania planu rozwoju i modernizacji bazy do realizacji dydaktyki.</p>
10.	Liczba semestrów	4
11.	Tytuł zawodowy	magister
12.	Obszar (lub obszary kształcenia w przypadku studiów wspólnych lub interdyscyplinarnych) do którego(-ych) kierunku jest przyporządkowany oraz wiodącą dyscyplinę nauki lub sztuki na potrzeby systemu POL-on	obszar nauk społecznych [pedagogika]
13.	Obszary, dziedziny nauki lub sztuki i dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów, ze wskazaniem procentowych udziałów, w jakich program studiów odnosi się do poszczególnych dziedzin nauki	<ul style="list-style-type: none"> • obszar nauk humanistycznych <ul style="list-style-type: none"> • nauki humanistyczne - 40% <ul style="list-style-type: none"> • filozofia • kulturoznawstwo • nauki o rodzinie • nauki o sztuce • obszar nauk społecznych <ul style="list-style-type: none"> • nauki społeczne - 60% <ul style="list-style-type: none"> • pedagogika • psychologia • socjologia
14.	Specjalności	pedagogika osób niepełnosprawnych intelektualnie z arteterapią [Pedagogy of people with intellectual disabilities with art therapy]
15.	Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	120
16.	Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z obszarów kształcenia do którego odnoszą się efekty kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	obszar nauk humanistycznych - 40% obszar nauk społecznych - 60%
17.	Procentowy udział liczby punktów	38%

	ECTS uzyskiwanych w ramach wybieranych przez studenta modułów kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	
18.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	108
19.	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	21
20.	Opis modułów kształcenia (wraz z przypisaniem do każdego modułu zakładanych efektów kształcenia i liczby punktów ECTS oraz sposobami weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez studenta)	Załącznik nr 2
21.	Plan studiów	Załącznik nr 3
22.	Warunki wymagane do ukończenia studiów z określoną specjalnością	<p>Warunki wymagane do ukończenia studiów drugiego stopnia Pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią z określoną specjalnością Pedagogika osób niepełnosprawnych intelektualnie z arteterapią</p> <p>1. Wywiązanie się z obowiązków wynikających z regulaminu studiów. Nienaganna postawa zgodna z treścią ślubowania. Specjalność ta realizowana jest na kierunku: pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią jako specjalność, która umożliwi nabycie kwalifikacji i kształtowanie kompetencji do pracy: w różnych formach edukacji, rehabilitacji i opieki osób (dzieci, młodzieży i osób dorosłych) z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia (niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, sprzężoną niepełnosprawnością) oraz w instytucjach wspierających te procesy, szczególnie z wykorzystywaniem w pracy zasobów i możliwości zastosowania różnych metod i technik terapii przez sztukę. Absolwent przygotowany jest do pracy w placówkach (oddziałach) kształcenia specjalnego, integracyjnego i włączającego oraz instytucjach opieki całkowitej (internatach specjalnych ośrodków, domach pomocy społecznej i in.) i dziennej (warsztatach terapii zajęciowej, dziennych ośrodkach wsparcia i in.), organizacjach pozarządowych.</p> <p>2. Pierwszoplanowym wymogiem ukończenia tej specjalności jest realizacja efektów kształcenia dla kierunku pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią (wzorcowe efekty kształcenia), efektów kształcenia specyficznych dla specjalności pedagogika osób niepełnosprawnych intelektualnie z arteterapią. Student uzyskuje to poprzez zaliczenie przewidzianych w planie studiów modułów</p>

		<p>realizujących odpowiednie efekty kształcenia (zał. 1,2,3 i 4).</p> <p>3.Zrealizowanie, wyznaczonych przez Dziekana, efektów kształcenia wynikających z różnic programowych, potwierdzone zaliczeniem wskazanych modułów (dla studentów, którzy na studiach I stopnia nie uzyskali efektów kształcenia wymaganych dla studentów studiów II stopnia dotyczy: efektów kształcenia kierunkowego i specjalnościowego).</p> <p>4.Zaliczenie praktyk przewidzianych zarówno w kształceniu ogólnopedagogicznym jak i specjalnościowym, potwierdzające osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, a przede wszystkim, umiejętności i kompetencji społecznych (zał.1,3 i 5).</p> <p>5.Zaliczenie zajęć o charakterze praktycznym sprawdzające przygotowanie studenta do samodzielnej refleksji, syntetycznego ujęcia problemu, jego analizy oraz poszanowania myśli i argumentacji innych osób. Jak również sprawdzające kompetencje studenta w zakresie działań pedagogicznych, wychowawczych, opiekuńczych, organizacyjnych i komunikacji interpersonalnej.</p> <p>6.Uzyskanie wymaganej planem studiów liczby punktów ECTS (120), potwierdzające umiejętność pracy własnej: analizy tekstu, potrzeby nieustannego dokształcania się, samodzielnego korzystania z literatury przedmiotu, prowadzenia dyskursu, co umożliwia mu osobiste i twórcze poszukiwanie własnej pedagogiki /pedagogii//; doprowadzenie do krytycznego i refleksyjnego wzbogacania i tworzenia własnego, indywidualnego stylu pedagogicznego.</p> <p>7.Umiejętność współpracy w grupie oraz ze środowiskiem zewnętrznym.</p> <p>8.Przygotowanie i obrona pracy dyplomowej zgodnie z zasadami przyjętymi na Wydziale, poprzedzone zatwierdzeniem tematu pracy przez Radę Wydziału/Radę Instytutu.</p> <p>9.Praca dyplomowa przygotowana jest przez studenta w języku zgodnym z wybranym wariantem studiów (w języku polskim lub w języku angielskim).</p> <p>10.Temat pracy dyplomowej powinien być zgodny ze studiowanym kierunkiem pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią i specjalnością pedagogika osób niepełnosprawnych intelektualnie z arteterapią. Praca dyplomowa oraz jej obrona (warunki określa Regulamin Studiów w Uniwersytecie Śląskim) stanowią ostateczny sprawdzian osiągnięcia efektów kształcenia dla kierunku i specjalności.</p> <p>11.Terminowe uiszczanie opłat za studia (dot. studiów niestacjonarnych) lub ewentualnych opłat za powtarzanie modułu, semestru, reaktywację, różnice programowe itp.</p>
23.	Organizacja procesu uzyskania dyplomu	<p>PROCES UZYSKANIA DYPLOMU na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji</p> <p>PEDAGOGIKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Z ARTETERAPIĄ (studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne)</p> <p>Proces uzyskania dyplomu w Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji dla kierunku PEDAGOGIKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Z ARTETERAPIĄ jest organizowany i przebiega zgodnie z odpowiednim zapisem rozdziałów VI i VII Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (uchwała Nr 446 zał. Nr 3 Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 21 kwietnia 2015 r. – w załączeniu 5).</p> <p>1.Student dokonuje wyboru seminarium i promotora, z listy zgłoszonych seminariów dyplomowych w danym roku akademickim . Seminarium dyplomowe trwa 3 semestry.</p> <p>2.Student wraz z promotorem ustala temat pracy dyplomowej oraz przebieg procesu jej realizacji.</p> <p>3.Student składa wniosek do Rady Wydziału/ Rady Instytutu o zatwierdzenie tematu pracy dyplomowej, po zaaprobowaniu go przez promotora - załącznik nr 1 do zarządzenia nr 16 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 28 stycznia 2015 r. – załączeniu 6.</p> <p>4.Student składa pracę dyplomową w systemie USOS (https://apd.us.edu.pl/) zgodnie z zasadami i harmonogramem archiwizacji prac</p>

		<p>dypłomowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach - Zarządzenie nr 16 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych - – załączniku 7.</p> <p>5.Student składa pracę dyplomową w formie drukowanej oraz elektronicznej wraz z kompletem dokumentów, nie później niż do 25 września.</p> <p>6.Praca dyplomowa powinna być przygotowana w języku zgodnym z wyborem wersji językowej programu kształcenia, zgodnie z wytycznymi i zaleceniami w sprawie organizacji procesu uzyskania dyplomu oraz przygotowania prac dyplomowych na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – zamieszczonymi na stronie www.weinoe.us.edu.pl.załącznik 8</p> <p>7.Dziekan kieruje do recenzji pracę dyplomową, po przyjęciu jej przez promotora.</p> <p>8.Dziekan przyjmuje recenzje pracy dyplomowej i ewentualnie (przy negatywnej ocenie recenzenta) wyznacza drugiego recenzenta; jeśli drugi recenzent oceni pracę negatywnie, nie może ona być podstawą ukończenia studiów.</p> <p>9.Dziekan dopuszcza studenta do egzaminu dyplomowego po zrealizowaniu planu studiów i efektów kształcenia przewidzianych programem studiów oraz uzyskaniu pozytywnych ocen pracy dyplomowej.</p> <p>10.Dziekan wyznacza komisję przeprowadzającą egzamin dyplomowy.</p> <p>11.Dziekan ustala przewidywany terminu egzaminu dyplomowego, nie później niż w terminie 6 miesięcy od daty, o której mowa w pkt. 5.</p> <p>12.Komisja przeprowadza ustny egzamin dyplomowy.</p> <p>13.Dziekan ustala ewentualny termin poprawkowego egzaminu dyplomowego, nie wcześniej niż przed upływem 1 miesiąca i nie później niż po upływie 3 miesięcy, od daty pierwszego egzaminu (dziekan może wyznaczyć ostateczny, dodatkowy termin egzaminu, w przypadku uzyskania przez studenta oceny niedostatecznej w drugim, poprawkowym terminie egzaminu, w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z tego egzaminu, dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów).</p> <p>14.Komisja egzaminacyjna oblicza ostateczny wynik studiów na podstawie protokołu egzaminu dyplomowego zgodnie z § 34 pkt. 2 i 3 Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach z zastrzeżeniem § 34 pkt. 4.</p> <p>15.Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiedniego stopnia.</p>
24.	Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki	<p>WYMIAR, ZASADY I FORMA ODBYWANIA PRAKTYK na kierunku PEDAGOGIKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Z ARTETERAPIĄ NA SPECJALNOŚCI: PEDAGOGIKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE Z ARTETERAPIĄ (studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne)</p> <p>Praktyka zawodowa po I roku:</p> <p>I.Charakterystyka praktyki Wymiar godzin: 70 godzin - studia stacjonarne Wymiar godzin: 55 godzin - studia niestacjonarne Forma zaliczenia: z oceną Punkty ECTS: 1 (semestr 3)</p> <p>Miejsce praktyki: praktyka zawodowa realizowana jest przez studenta w wybranej przez niego placówce edukacyjno-oświatowej, rehabilitacyjnej, wsparcia dziennego, bądź w fundacji, stowarzyszeniu działającym na rzecz osób niepełnosprawnych. Miejsce odbywania praktyki obejmuje pracę z osobami z niepełnosprawnością oraz działania arteterapeutyczne.</p>

Zaliczenie studenckich praktyk zawodowych będzie odbywać się w wybranej placówce edukacyjno-oświatowej, rehabilitacyjnej, wsparcia dziennego, bądź w fundacji, stowarzyszeniu działającym na rzecz osób niepełnosprawnych. Student jest zobowiązany do zapoznania się z celami i zadaniami jakie powinien zrealizować w wybranej przez siebie placówce. Ideą praktyki jest nauka współdziałania studenta z osobami niepełnosprawnymi, wdrażanie arteterapii, przełamywanie stereotypów, rozwój społeczny, nabywanie szeroko rozumianej praktyki, samodzielności, oraz przede wszystkim doświadczenia zawodowego do pracy z osobami niepełnosprawnymi.

II.Cele praktyki zawodowej

- 1.Posiadanie umiejętności wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach w praktycznym działaniu studenta.
- 2.Kształtowanie posiadanych umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej.
- 3.Nabywanie gotowości zawodowej do samodzielnej pracy opiekuńczo-wychowawczej, terapeutycznej, pomocowej, edukacyjnej.
- 4.Kształtowanie współdziałań osoby niepełnosprawnej z opiekunem/ nauczycielem.
- 5.Kształtowanie własnych umiejętności pedagogicznych w oparciu o obserwację oraz działania w placówce.
- 6.Rozwijanie zainteresowań oraz kształtowanie właściwych postaw w pracy pedagogicznej.
- 7.Inspirowanie do samooceny i rozpoznawania przez studenta własnych predyspozycji zawodowych w różnych dziedzinach i zakresach działania pedagogicznego.
- 8.Stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji zawodowej studenta na rynku pracy.

III.Zadania do realizacji

- 1.Zapoznanie się z regulaminem placówki.
- 2.Zaznajomienie się z warunkami i specyfiką pracy placówki: strukturą wewnętrzną i podziałem kompetencji, specjalistycznym personelem, prowadzoną dokumentacją.
- 3.Zapoznanie się studenta z ramowym rozkładem dnia w placówce, w której realizuje praktykę; organizacją wewnętrzną i planem pracy.
- 4.Zapoznanie się z pracą zespołów opiekuńczych, terapeutycznych oraz z indywidualnymi programami wsparcia.
- 5.Aktywne uczestnictwo w życiu danej placówki, instytucji lub organizacji i wykonywanie merytorycznych poleceń opiekuna praktyk.
- 6.Poznawanie form i metod pracy danej placówki, założeń formalno-organizacyjnych.
- 7.Współdziałanie w projektowaniu zajęć.
- 8.Udział w opracowaniu i realizacji fragmentów zajęć.
- 9.Czynny udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu różnych form realizacji wybranych zadań dydaktyczno-wychowawczych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych lub terapeutycznych.
- 10.Obszerwowanie zajęć prowadzonych w placówce.

Dla studentów, praktyki są źródłem poznawania metod pracy, prawdziwych potrzeb i emocji osób niepełnosprawnych. Studenci mają za zadanie aktywnie uczestniczyć w życiu placówki/ instytucji/ organizacji, wykonywać merytoryczne polecenia opiekuna, realizować cele i zadania praktyk. Jednocześnie student uczestniczy czynnie w zajęciach. Wspólnie z innymi opiekunami ocenia stan podopiecznego, jego funkcjonowanie, poziom zmęczenia, dostosowanie stopnia trudności zadania do możliwości każdej niepełnosprawnej osoby.

IV. Wykaz placówek/ stowarzyszeń/ fundacji, w których mogą realizować praktykę studenci kierunku: Pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią po I roku:

		<p>Praktyka zawodowa w placówkach edukacyjno-oświatowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> •placówki edukacyjne specjalne, •placówki z oddziałami integracyjnymi, •poradnie psychologiczno-pedagogiczne, •ośrodki edukacji pozaszkolnej, •placówki diagnostyczne, •świetlice szkolne, •specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, •specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, •oraz inne placówki, mające charakter placówek edukacyjno-oświatowych. <p>Praktyka zawodowa w placówkach rehabilitacyjnych i wsparcia dziennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> •domy pomocy społecznej dla dzieci i dorosłych, •placówki rehabilitacji dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, •placówki wspierające rodzinę dysfunkcyjną w środowisku lokalnym, •placówki interwencyjne, •środowiskowe ośrodki całodobowe dla dorosłych, •warsztaty terapii zajęciowej, •ośrodki wsparcia społecznego i zagrożeń rozwojowych, •oraz inne placówki, mające charakter placówek pomocowych, opiekuńczych, wspierających oraz kulturalnych. <p>Praktyka zawodowa w fundacjach i stowarzyszeniach zarejestrowanych w KRS działających na rzecz osób niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> •fundacje zarejestrowane w KRS działające na rzecz osób niepełnosprawnych, •stowarzyszenia zarejestrowane w KRS działające na rzecz osób niepełnosprawnych.
25.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki	1

26.	<p>Łączna liczba punktów ECTS, większa niż 50% ich ogólnej liczby, którą student musi uzyskać:</p> <ul style="list-style-type: none"> na kierunku o profilu ogólnoakademickim w ramach modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z tym kierunkiem studiów, służących zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych; na kierunku o profilu praktycznym w ramach modułów zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służących zdobywaniu 	61
27.	Minimum kadrowe wraz z proporcją minimum kadrowego do liczby studentów	Załącznik minimum kadrowe

Informacje dodatkowe

28.	Ogólna charakterystyka kierunku	<p>Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością prowadzona jest w różnych formach organizacyjnych (kształcenia separacyjnego, integracyjnego, inkluzyjnego i indywidualnego). W zależności od możliwości i potrzeb wychowanka użytkowane są zróżnicowane metody i koncepcje opieki, wychowania, kształcenia oraz rehabilitacji. Warto jednak zwrócić uwagę, że w przypadku wychowania i rehabilitacji, zwłaszcza osób głębiej niepełnosprawnych intelektualnie, większa część oddziaływań edukacyjno-wychowawczo-terapeutycznych odbywa się z wykorzystywaniem artystycznych środków przekazu i aktywizacji. Inaczej ujmując w przygotowaniu do realizacji zadań rozwojowych tej grupy uczniów – wychowanków niepoślednią rolę odgrywa arteterapia.</p> <p>W tradycyjnym modelu kształcenia studentów przygotowujących do pracy z osobami niepełnosprawnymi edukacja artystyczna i kształtowanie kompetencji użytkowania sztuki w procesach terapii są zawężone (a może nawet należy użyć określenia pomijane). W efekcie czego w Warsztatach Terapii Zajęciowej, Domach dziennego (całodobowego) pobytu osób niepełnosprawnych, także w wielu innych placówkach prowadzących rehabilitację i edukację osób niepełnosprawnych pracę znajdują absolwenci kierunków artystycznych, a swoje wykształcenie uzupełniają na kursach lub studiach podyplomowych z zakresu pedagogiki specjalnej. Powołanie kierunku autorskiego pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią) służy wyposażeniu absolwentów w kompetencje zarówno w zakresie edukacji i rehabilitacji, jak i wykorzystywania sztuki w procesach terapeutycznych. Studia służą zatem wyposażeniu absolwenta nie tylko w wiedzę o niepełnosprawnościach i umiejętności z zakresu kształcenia, wychowania i opieki, ale w założeniach mają rozwijać / kształtować także jego zdolności artystyczne.</p> <p>Studia ulokowane są w dwóch obszarach – humanistycznym i społecznym. W założeniach służą zatem humanistycznemu rozwojowi studenta, nabywaniu wiedzy specjalistycznej z zakresu pedagogiki, pedagogiki specjalnej, psychologii, socjologii oraz wiedzy o sztuce, a także umiejętności jej wykorzystywania w procesach terapeutycznych. Zestawienie tych obszarów (oraz zarysowanych w ich obszarach zadań w zakresie wyposażania studenta w określone kompetencje) stanowi nowatorskie, a zarazem pożądane praktycznie rozwiązanie, kształcenia na poziomie studiów wyższych drugiego stopnia.</p>
-----	---------------------------------	--

Powołanie autorskiego kierunku studiów pedagogiki osób niepełnosprawnych z arteterapią ma na celu wykształcenie wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogów – pracowników w obszarze edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością, między innymi placówek resortu oświaty (przedszkoli, szkół, ośrodków szkolno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych specjalistycznych) oraz resortu pracy i polityki społecznej (warsztatów terapii zajęciowej, domów pomocy społecznej, dziennych ośrodków wsparcia i innych), a także organizacji trzeciego sektora specjalizujących się w pomocy i wsparciu osób z niepełnosprawnością ze szczególnym uwzględnieniem realizacji zajęć i działań o charakterze arteterapeutycznym.

Powołanie kierunku pedagogiki osób niepełnosprawnych z arteterapią jest ściśle związane ze Strategią Rozwoju Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie na lata 2012–2020 oraz Strategią Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012-2020. Zważywszy na drugi strategiczny cel wymienionej strategii: Innowacyjne kształcenie i nowoczesna oferta dydaktyczna, obejmującym pkt 2.3. Otwartość i innowacyjność w obszarze kształcenia i pkt 2.3.2. Tworzenie nowych programów zgodnych z oczekiwaniami rynku pracy, proponowany do oferty dydaktycznej autorski kierunek jest odpowiedzią na oczekiwania potencjalnych pracodawców z obszaru województwa śląskiego. Pozwala to utworzenie nowego autorskiego kierunku, który spójnie współgra zarówno z przepisami prawa dotyczącymi wymaganych kompetencji i kwalifikacji zawodowych, jak i zapotrzebowaniem na pedagogów specjalnych posiadających jednocześnie wiedzę i umiejętności do prowadzenia różnego rodzaju terapii przez sztukę, która jest ważnym elementem metodyki pracy edukacyjnej, rewalidacyjnej i oddziaływań wychowawczych podejmowanych z osobami niepełnosprawnymi (szczególnie w głębszym stopniu).

Ponadto powołany autorski kierunek studiów wykorzystuje istniejącą bazę i infrastrukturę Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji, w szczególności takich jej elementów jak: pracownię badań nad niepełnosprawnością, pracownię umiejętności artystycznych np. ceramiczną, baletową i inne. Opiera się na kapitale naukowym interdyscyplinarnego zespołu naukowo-dydaktycznego oraz wpisuje się w podejmowane kierunki badawcze. Stanowi także możliwą kontynuację studiów I stopnia na autorskim kierunku Oligofrenopedagogika z arteterapią (pedagogika osób niepełnosprawnych intelektualnie z arteterapią) prowadzonych w Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji od 2014 roku.

Jednym z równie ważnych aspektów realizacji efektów kształcenia ww. kierunku jest współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w środowisku lokalnym. Na podstawie umów o współpracy studenci mogą realizować praktyki preorientacyjne oraz metodyczne w instytucjach i placówkach edukacyjnych, poradniach pedagogiczno-psychologicznych, ośrodkach rehabilitacyjno-wychowawczych i in. Podstawowe założenia proponowanego kierunku, a zarazem jego nowatorski charakter, został zatem zakreślony w kilku założeniach:

- pogłębiona (w odniesieniu do studiów I stopnia) wiedza na temat niepełnosprawności, mechanizmów socjalizowania, wychowania i kształcenia osób niepełnosprawnych stanowi punkt wyjścia w specjalistycznym przygotowaniu studentów,
- absolwent studiów nabywa szeroką wiedzę o sztuce oraz kompetencje w zakresie jej wykorzystywania w sposób zintegrowany z wiedzą o rozwoju i potrzebach osób niepełnosprawnych,
- kompetencje absolwenta obejmują umiejętność wykorzystywania różnych technik arteterapeutycznych (m.in. w zakresie sztuk plastycznych, muzycznych, filmowych, literackich) nie tylko w wymiarze terapeutycznym, ale także animacyjnym, np. czasu wolnego osób niepełnosprawnych,
- umiejętności wykorzystywania sztuki w procesach terapeutycznych stanowią główny, ale nie jedyny obszar kompetencji terapeutycznych, ponieważ program uwzględnia także inne formy działań terapeutycznych,
- kompetencje absolwenta kierunku budowane są na szerokiej wiedzy humanistycznej,
- ważny element kompetencji stanowi wiedza na temat mechanizmów społecznych funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz stosowanych wobec nich praktyk społecznych,
- ważną rolę w przygotowaniu studentów odgrywają praktyki wykraczające poza standardowe założenia programowe,
- w zajęciach programowych zostają uwzględnione nowatorskie sposoby wyrażania artystycznego z zastosowaniem środków technicznych, także metod kształcenia na odległość,
- ważną rolę w przygotowaniu studentów odgrywa tutoring z praktyką – każdy student przez cały okres studiów pozostaje pod indywidualną opieką dwóch tutorów (pedagoga specjalnego oraz pracownika placówki), którzy pełnią rolę opiekuna formalnego oraz swego rodzaju doradcy naukowego i metodycznego, spotkania z tutorami będą odbywać się na uczelni oraz w placówce prowadzącej działalność w zakresie opieki, wychowania, kształcenia i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.

		Wszystkie powyższe elementy stanowią podstawę do komplementarnej organizacji i realizacji autorskiego programu studiów na kierunku: pedagogika osób niepełnosprawnych z arteterapią.
29.	Ogólna charakterystyka specjalności	<p>Ogólna charakterystyka specjalności: Pedagogika osób niepełnosprawnych intelektualnie z arteterapią</p> <p>W ramach specjalności Pedagogika osób niepełnosprawnych intelektualnie z arteterapią studenci nabywają kompetencje dotyczące opieki, wychowania, kształcenia i terapii – zwłaszcza arteterapii do pracy z osobami niepełnosprawnymi ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością intelektualną. Wskazane wyżej – w ogólnej charakterystyce kierunku – założenia ogólne, cele, formy organizacji zajęć, zakładane kompetencje (szczególnie w powiązaniu z potrzebami społecznymi i potencjalnymi miejscami / stanowiskami pracy) zostają ukierunkowane na pracę z osobą niepełnosprawną intelektualnie. W ramach specjalności (równolegle do nabywania i rozszerzania wiedzy i kompetencji ogólnohumanistycznych w tym także ogólnopedagogicznych, a także tych z zakresu ogólnych zagadnień pedagogiki specjalnej) studenci nabywają:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pogłębioną wiedzę dotyczącą niepełnosprawności intelektualnej, rozwoju, diagnozy, edukacji, terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną; • rozszerzoną wiedzę o medycznych, psychicznych, społecznych i kulturowych mechanizmach funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną; • specjalistyczne kompetencje metodyczne (w tym także komunikacyjne); • umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego rozwojowi osób z niepełnosprawnością intelektualną; • specjalistyczne kompetencje użytkowania sztuki jako narzędzia rehabilitacji, szczególnie w pracy z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie. <p>Program specjalności służy komplementarnemu przygotowaniu studentów do pracy w obszarze opieki, terapii i edukacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. Przygotowaniu pracowników, między innymi: placówek resortu oświaty (przedszkoli, szkół, ośrodków szkolno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych specjalistycznych podejmujących zadania opieki, edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną) oraz resortu pracy i polityki społecznej (warsztatów terapii zajęciowej, domów pomocy społecznej, dziennych ośrodków wsparcia i innych – ukierunkowanych na opiekę i rehabilitację społeczną osób z niepełnosprawnością intelektualną), a także organizacji trzeciego sektora specjalizujących się w pomocy i wsparciu osób z niepełnosprawnością intelektualną ze szczególnym uwzględnieniem realizacji zajęć i działań o charakterze arteterapeutycznym.</p>
30.	Matryca pokrycia efektów kształcenia (pokrycie efektów kierunkowych przez efekty modułowe)	Załącznik nr 4
31.	Regulamin studiów na Uniwersytecie Śląskim	Załącznik nr 5
32.	Tytuł pracy dyplomowej	Załącznik nr 6
33.	Zarządzenie w sprawie procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych	Załącznik nr 7
34.	Wytyczne i zalecenia w sprawie organizacji uzyskiwania dyplomu na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji	Załącznik nr 8
35.	Opis działalności badawczej Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji	Załącznik nr 9
36.	Opis uwzględniania wyników monitorowania karier absolwentów	Załącznik nr 10

37.	Sposób uwzględniania wyników analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy	Załącznik nr 11
38.	Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych	Załącznik nr 12
39.	Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi	Załącznik nr 13
40.	Opis wewnętrznego i kierunkowego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Załącznik nr 14
41.	Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia WEiNoE	Załącznik nr 15
42.	Opis warunków prowadzenia kształcenia na odległość	Załącznik nr 17
43.	Uchwała Rady Wydziału	Załącznik nr 27

.....
(pieczęć i podpis Dziekana)